

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Сергій ОКОВИТИЙ

2025 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової роботи

Олег МАРЕНКОВ
«30» 05 2025 р.

ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для здобуття ступеня доктора філософії

за спеціальністю D3 Менеджмент

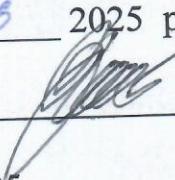
освітньо-наукова програма Менеджмент та підприємництво
на основі освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)
з іншої галузі

Розглянуто на засіданні вченої ради

факультету економіки

від «02» 06 2025 р.; протокол № 12

Голова вченої ради Тетяна ГРИНЬКО

Дніпро-2025

Програма додаткового вступного випробування для конкурсного відбору вступників до аспірантури для здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії (PhD) за спеціальністю **D3 Менеджмент** освітньо-наукова програма «**Менеджмент та підприємництво**» на основі освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) з іншої галузі Дніпро: ДНУ, 2025. 13 с.

Розробники:

1. Тетяна ГРИНЬКО, доктор економічних наук, професор, в.о. декана факультету економіки, професор кафедри економіки, підприємництва та управління підприємствами;
2. Роман ПАВЛОВ, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та управління підприємствами;
3. Владислав ЯКОВЕНКО, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та управління підприємствами.

Програма ухвалена на засіданні кафедри економіки, підприємництва та управління підприємствами

від «29» 05 2025 р. протокол № 15

Т.в.о. завідувача кафедри

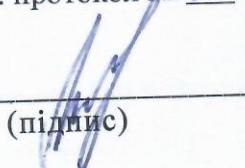

Тетяна ЯРОВЕНКО
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

та на засіданні науково-методичної ради факультету економіки

від «02» 06 2025 р. протокол № 12

Голова

Оксана ЛЕВКОВИЧ
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ВСТУП

Підготовка здобувачів ступеню доктора філософії зі спеціальності D3 Менеджмент освітньо-наукова програма «Менеджмент та підприємництво» у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара здійснюється на підставі структурованої освітньо-наукової програми, спрямованої на розвиток компетенцій здобувачів і формування фахівця освітньо-наукового та наукового рівнів вищої освіти.

Підготовка здобувачів ступеню доктора філософії зі спеціальності D3 Менеджмент освітньо-наукова програма «Менеджмент та підприємництво» передбачає набуття аспірантом таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

- здобуття глибинних знань із спеціальності за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напряму;
- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;
- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження у українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності;
- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

Вступний іспит зі спеціальності як елемент вступних випробувань до аспірантури, проводиться з метою прийому здобувачів вищої освіти для навчання в аспірантурі за спеціальністю D3 Менеджмент освітньо-наукова програма «Менеджмент та підприємництво».

РОЗДІЛ 1. ПІДПРИЄМНИЦТВО

Тема 1. Підприємництво – характерна риса економічного розвитку суспільства

Розвиток теорій підприємництва. Зміст і характерні риси підприємництва. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності в ринковій економіці. Підприємець – головна фігура економічного процесу.

Формування підприємницьких структур. Обумовленість розвитку підприємницької діяльності соціально-економічним середовищем господарювання. Види та форми підприємництва. Підприємство як основна організаційна структура підприємницької діяльності.

Тема 2. Механізм створення власної справи

Вибір ідеї та визначення раціональної стартової стратегії. Формування статутного капіталу та порядок створення нового підприємства. Підготовка засновницьких документів. Припинення діяльності підприємницьких структур.

Тема 3. Підприємницький ризик

Зміст і функції підприємницького ризику ризиків. Види підприємницьких ризиків. Способи оцінки підприємницьких ризиків. Шляхи та методи зниження ризику в підприємницькій діяльності.

Тема 4. Маркетинг і менеджмент підприємницької діяльності

Особливості впровадження маркетингу в підприємницьку діяльність. Засоби використання маркетингу в підприємницькій діяльності. Активна орієнтація на споживача як провідний засіб активізації підприємницької діяльності.

Менеджмент як економічна категорія в еволюційному становленні. Витоки менеджменту підприємницької діяльності. Особливості діяльності підприємця-менеджера.

Тема 5. Культура та етика підприємництва

Загальна характеристика культури та етики підприємництва. Принципи ділової етики. Основні етичні напрямки підприємництва. Концепція утилітаризму. Деонтична етика. Етика справедливості.

Тема 6. Інноваційне підприємництво та стартап-екосистема

Сутність інноваційного підприємництва. Життєвий цикл інноваційного підприємства. Стартап як форма інноваційного підприємництва. Бізнес-модель та її компоненти.

Інноваційна екосистема: акселератори, інкубатори, технопарки. Краудфандинг та альтернативні джерела фінансування. Інтелектуальна власність в інноваційному підприємництві.

РОЗДІЛ 2. МЕНЕДЖМЕНТ ТА УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Тема 1. Теоретичні основи менеджменту

Сутність, зміст та функції менеджменту. Еволюція управлінської думки: класична школа управління, школа людських відносин, системний підхід, ситуаційний підхід. Сучасні концепції менеджменту. Національні особливості менеджменту. Менеджмент як наука, мистецтво та професія.

Принципи менеджменту: загальні та специфічні. Закони управління та їх використання в практиці менеджменту. Рівні менеджменту: стратегічний, тактичний, оперативний.

Тема 2. Функції менеджменту

Планування як функція менеджменту. Види планів та методи планування. Стратегічне, тактичне та оперативне планування. Організація як функція менеджменту. Принципи та методи організації. Делегування повноважень.

Мотивація персоналу. Змістовні та процесуальні теорії мотивації. Система стимулювання праці. Контроль як функція менеджменту. Види та методи контролю. Ефективність контролю.

Тема 3. Організаційні структури управління

Поняття організаційної структури управління. Фактори, що впливають на формування організаційної структури. Типи організаційних структур: лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, дивізіональна, матрична, проектна.

Сучасні організаційні структури: мережева організація, віртуальна організація, адхократична структура. Реінжиніринг бізнес-процесів. Проектування організаційних структур.

Тема 4. Управління персоналом

Система управління персоналом. Планування потреби в персоналі. Відбір та наймання персоналу. Адаптація нових працівників. Оцінка персоналу та атестація.

Розвиток персоналу: навчання, підвищення кваліфікації, ротація кадрів. Управління кар'єрою співробітників. Корпоративна культура та її формування.

Тема 5. Лідерство та керівництво

Поняття лідерства та керівництва. Теорії лідерства: теорія рис, поведінкові теорії, ситуаційні теорії. Стилі керівництва: авторитарний, демократичний, ліберальний.

Влада та вплив в організації. Джерела влади керівника. Конфлікти в організації та методи їх вирішення. Управління змінами в організації.

Тема 6. Комунікації в менеджменті

Процес комунікації в організації. Види комунікацій: вертикальні,

горизонтальні, діагональні. Формальні та неформальні комунікації. Бар'єри комунікацій та способи їх подолання.

Ефективність організаційних комунікацій. Сучасні засоби комунікації в менеджменті. Управління інформаційними потоками.

РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Тема 1. Основи стратегічного менеджменту

Сутність та призначення стратегічного менеджменту. Еволюція стратегічного планування. Школи стратегічного менеджменту: школа дизайну, планування, позиціонування, підприємництва, навчання.

Процес стратегічного менеджменту: аналіз середовища, формулювання стратегії, реалізація стратегії, контроль та оцінка. Рівні стратегії: корпоративна, ділова, функціональна.

Тема 2. Стратегічний аналіз

Аналіз зовнішнього середовища: макросередовище (PEST-аналіз), мезосередовище, мікросередовище. Модель п'яти сил конкуренції М. Портера. Аналіз галузі та конкурентів.

Аналіз внутрішнього середовища організації. Ресурсний підхід до стратегічного аналізу. Ключові компетенції організації. SWOT-аналіз як інструмент стратегічного аналізу.

Тема 3. Формування стратегії

Генеричні стратегії М. Портера: лідерство за витратами, диференціація, фокусування. Стратегії зростання: інтенсивне зростання, інтеграційне зростання, диверсифікація.

Стратегії стабільності та скорочення. Конкурентні стратегії: стратегія лідера, членджера, послідовника, нішера. Стратегії інновацій та технологічного розвитку.

Тема 4. Корпоративні стратегії

Стратегії диверсифікації: споріднена та неспоріднена диверсифікація.

Стратегії вертикальної інтеграції. Стратегії злиттів та поглинань.

Міжнародні стратегії: експорт, ліцензування, спільні підприємства, прямі інвестиції. Глобальні, мультилокальні та транснаціональні стратегії..

Тема 5. Реалізація стратегії

Організаційна структура та стратегія. Організаційна культура та її роль у реалізації стратегії. Управління змінами при реалізації стратегії.

Стратегічний контроль та оцінка ефективності стратегії. Збалансована система показників (BSC). Ключові показники ефективності (KPI).

Тема 6. Сучасні концепції стратегічного менеджменту

Динамічні здібності організації. Стратегічні альянси та мережі. Екосистемний підхід до стратегічного менеджменту.

Цифрова трансформація та стратегічний менеджмент. Стратегії сталого розвитку. Соціальна відповідальність бізнесу в стратегічному контексті.

РОЗДІЛ 4. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Теоретичні основи ризик-менеджменту

Поняття ризику та невизначеності в підприємницькій діяльності. Властивості ризику: ймовірність, вимірність, альтернативність. Співвідношення ризику та прибутковості.

Класифікація ризиків: за сферою виникнення, за ступенем припустимості, за можливістю страхування, за джерелами виникнення. Системні та несистемні ризики.

Тема 2. Ідентифікація та оцінка ризиків

Методи ідентифікації ризиків: експертні методи, аналітичні методи, статистичні методи. Карта ризиків підприємства.

Кількісна оцінка ризиків: статистичні методи, аналітичні методи, метод аналогій. Якісна оцінка ризиків: метод експертних оцінок, метод балів.

Тема 3. Фінансові ризики

Кредитний ризик та методи його управління. Ринковий ризик: процентний ризик, валютний ризик, ризик ліквідності. Операційний ризик.

Методи оцінки фінансових ризиків: VaR (Value at Risk), стрес-тестування, сценарний аналіз. Хеджування фінансових ризиків.

Тема 4. Операційні ризики

Виробничі ризики: технологічні ризики, ризики якості продукції, ризики постачання. Комерційні ризики: ризики попиту, конкурентні ризики.

Управління операційними ризиками: диверсифікація, резервування, страхування. Аутсорсинг як метод управління ризиками.

Тема 5. Стратегії управління ризиками

Уникнення ризику: відмова від ризикованих проєктів, диверсифікація діяльності. Зниження ризику: превентивні заходи, контроль якості.

Передача ризику: страхування, факторинг, аутсорсинг. Прийняття ризику: самострахування, резервування коштів.

Тема 6. Організація системи ризик-менеджменту

Корпоративне управління ризиками (ERM). Структура служби управління ризиками. Політика управління ризиками підприємства.

Інформаційні системи ризик-менеджменту. Моніторинг та контроль ризиків. Звітність з питань управління ризиками.

Тема 7. Ризики в інноваційній діяльності

Специфіка ризиків інноваційних проєктів. Технологічні ризики: ризик невдачі НДДКР, ризик морального старіння технологій.

Комерційні ризики інновацій: ризик неприйняття ринком, конкурентні ризики. Методи управління інноваційними ризиками.

Тема 8. Правові та регуляторні ризики

Регуляторні ризики: зміни в законодавстві, податкові ризики. Правові ризики: договірні ризики, ризики інтелектуальної власності.

Комплаєнс-rizики та їх управління. Корпоративна соціальна відповідальність та ризики репутації.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бардаш С.В., Дерій В.А., Петренко Н.І. Контроль та ревізія: Практикум, навч. посіб. Житомир, 2019. 384 с.
2. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. / [З.С. Варналій, Т.Г. Васильців, Р.Л. Лупак та ін.]. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
3. Буднік М.М, Невертій Г.С., Курилова Н.М. Стратегічне управління: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 292 с.
4. Виробничий менеджмент: підручник для студентів вищих навчальних закладів / [М.П. Бутко, С.М. Задорожна, Н.В. Іванова, М.І. Мурашко та ін.]. Київ: Центр учебової літератури, 2020. 422 с.
5. Водянка Л. Д., Никифорак В. А. Планування та контроль у підприємницькій діяльності : навчально-методичний посібник / Чернівці: Чернівецький національний університет, 2018. 199 с.
6. Гевко О. Б., Шведа Н. М. Стратегічне управління: навч. посіб. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2022. 152 с.
7. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів. Харків. ХНАДУ, 2018. 292 с.
8. Доброда Н.В, Осипова М.М. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса, 2018. 305 с.
9. Економіка підприємництва: підручник. /за ред д.е.н., проф. Л.В. Фролової / [Т.О. Окландер, О.В. Ветрогон, Н.А. Петрищенко, Н.В. Серьогіна та ін.]. Одеса: Бондаренко М.О., 2020. 708 с.

10. Залуцький І.Р., Цимбалюк В.М., Шевченко С. Г. Планування і діагностика діяльності підприємств: навч. посіб. Львів : Видавництво «Новий світ-2000», 2020. 320 с.
11. Ігнашкіна Т.Б., Гончарук О.В., Кербікова А.С. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Ч.І: Навчальний посібник. Дніпро: НМетАУ, 2021. 106 с.
12. Кібік О., Котлубай В., Корнілова О., Добровольська В., Калмикова Н. Стратегічний менеджмент. Антикризове управління: практикум. Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». Одеса: Фенікс, 2024. 106 с.
13. Кузьмін О.Є., Мала Н.Т., Мельник О.Г., Саніна О.Р. Менеджмент: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. 240 с.
14. Курок О.О., Семененко О.Г. Проектний аналіз: навчально-методичний посібник. Пер.-Хм.: вид.: «ФОП Домбровська Я. М.», 2019. 204.с.
15. Кусумано Майл А. Стратегії геніїв. П'ять найважливіших уроків від Білла Гейтса, Енді Гроува та Стіва Джобса. [пер. з англ. С. Новікової]. 4-те вид. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2020. 256 с.
16. Куцик В.І., Кліпкова О.І. Економіка і управління підприємствами у схемах і таблицях : навчальний посібник. Львів: Вид-во ЛТЕУ, 2020. 316 с.
17. Основи підприємництва: Підручник / [Т.О. Біляк, С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, та ін.]. під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир: ЖДТУ, 2019. 493 с.
18. Планування діяльності підприємств : навч. посіб. / [П. С. Березівський, Н. І. Михалюк, Л. Я. Балаш та ін.]. за ред. Н. І. Михалюк. Львів : «Новий світ-2000», 2020. 620 с.
19. Приймак Н.С. Управління стратегічними змінами: навч. посіб. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 131 с.
20. Романченко Н.В., Кожемякіна Т.В., Пічик К.В. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ . НаУКМА, 2018. 304 с.
21. Руснак А.В., Надточій І.І. Стратегічне управління підприємством: навч. посібник. Миколаїв: Іліон, 2024. 258 с.

22. Стратегічне управління: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Уклад.: О.М. Тищенко, В.О. Могилко, І.А. Дмитрієв, Р.В. Сагайдак-Нікітюк, І.Ю. Шевченко, О.А. Ященко. Харків: ХНАДУ, 2022. 252 с.
23. Стратегічний менеджмент: навч. посіб.: за заг. ред. Бутка М.П. Київ: «Центр учебової літератури», 2022. 376 с.
24. Сумець О.М. Стратегічний менеджмент: підручник. Харків: ХНУВС, 2021. 208 с.
25. Супрун С.Д. Стратегічний менеджмент в системі управління сучасним підприємством. Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2024. Вип. 52. С. 163-167.
26. Таран О.М. Стратегічне управління: навч. посіб. Харків: Харк. нац. аграр. ун-т, 2020. 345 с.
27. Управління проектами: навч. посіб. / [Ю.І. Буріменко, Л.В. Галан, І.Ю. Лебедєва та ін.]. за ред. Ю.І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2020. 208 с.
28. Управлінські рішення: методичні рекомендації з вивчення дисципліни / [Н.С. Іванова, Н.С. Приймак, І.А. Карабаза, В.В. Барабанова, І.В. Шаповалова ін.]. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 55 с.
29. Фісуненко Н.О., Альошина Т.В., Сидоров О.А. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. Дніпро: ДДУВС, 2024. 119 с.
30. Балуєва О.В., Моргачов І.В., Корнілова О.В. Управління економічними ризиками підприємств: навч. посіб. Кременчук: Щербатих О. В. [вид.], 2020. 286 с.
31. Савчук В. Ризик-менеджмент. Київ: Лабораторія, 2024. 300 с.
32. Сохацька О.М., Панасюк В.М., Роговська-Іщук І.В., Вінницький С.І. Фундаментальний та технічний аналізи міжнародних ринків. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 309 с.
33. Солодкий М.О., Ільчук М.М., Яворська В.О. Аналіз і прогнозування біржового ринку: навч. посіб. Київ: Ямчинський О.В., 2020. 642 с.

34. Блага Н.В. Управління проектами: навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 151 с.
35. Гавловська Н.І., Рудніченко Є.М. Управління проектами: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2022. 258 с.
36. Гудзь О.Є., Захаржевська А.А. Управління ризиками підприємств в умовах цифровізації : навч. посіб. Кропивницький: Лисенко В.Ф., 2023. 176 с.
37. Fraser J., Simkins B. J. (Eds.). Enterprise Risk Management: Today's Leading Research and Best Practices for Tomorrow's Executives (2nd ed.), 2021. Hoboken: Wiley. 944 p.
38. Nofsinger J.R. The psychology of investing. 7th ed. New York: Routledge, 2022. 224 p.
39. Huemann M., Turner J. R. The handbook of project management. 6th ed. London : Routledge, 2024.
40. Kerzner H. Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling. 13th ed. Hoboken: Wiley, 2022. 814 p.
41. Sharda R., Delen D., Turban E. Business intelligence, analytics, data science, and AI. 5th ed. Pearson, 2024. 496 p.
42. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide). 7th ed. Pennsylvania: Project Management Institute, 2021. 368 p.

СТРУКТУРА БІЛЕТУ ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Тривалість додаткового вступного випробування – 90 хвилин.

Екзаменаційний білет складається з 40 тестових завдань з рівномірним представленням кожного розділу програми додаткового вступного випробування. Всі питання складені у формі обрання однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих. Оцінка за відповідь на кожне тестове завдання може набувати 5 балів у випадку вірної відповіді або 0 балів у випадку невірної відповіді (або відсутності відповіді). Остаточна оцінка за екзаменаційну роботу вступника виставляється як сума отриманих балів по кожному завданню. Максимально можлива оцінка – 200 балів.

Розподіл питань у кожному варіанті:

Розділ 1 «Підприємництво» – 10 тестових завдань (50 балів).

Розділ 2 «Основи менеджменту та управління організаціями» – 10 тестових завдань (50 балів).

Розділ 3 «Стратегічний менеджмент» – 10 тестових завдань (50 балів).

Розділ 4 «Управління ризиками в підприємницькій діяльності» – 10 тестових завдань (50 балів).

Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті	Кількість балів за одне завдання	Максимальний підсумковий бал за весь іспит
Тестове завдання з обранням однієї правильної відповіді	40	5	200

Загальні критерії оцінювання

180-200 балів. Вступник демонструє відмінне знання програмного матеріалу з усіх розділів, вільно орієнтується в основних концепціях менеджменту, підприємництва, стратегічного управління та ризик-менеджменту, глибоко розуміє взаємозв'язки між різними аспектами управлінської діяльності, здатний до системного аналізу управлінських проблем.

164-179 балів. Вступник має добре знання з усіх розділів програми, впевнено володіє основними принципами та методами менеджменту, розуміє специфіку стратегічного управління та управління ризиками, може застосовувати теоретичні знання для аналізу управлінських ситуацій.

150-163 балів. Вступник засвоїв програмний матеріал на достатньому рівні, знає основні теорії менеджменту та підприємництва, розуміє базові принципи стратегічного управління та ризик-менеджменту, може ідентифікувати основні управлінські проблеми.

128-149 балів. Вступник має задовільні знання програмного матеріалу, знає базові поняття та категорії менеджменту, підприємництва та управління ризиками, орієнтується в основних функціях управління, але потребує поглиблення знань у окремих питаннях.

120-127 балів. Вступник засвоїв мінімально необхідний обсяг програмного матеріалу, знає найбільш загальні поняття менеджменту та підприємництва, має базові уявлення про управлінські процеси, але знання носять фрагментарний характер.

0-119 балів. Вступник не засвоїв програмний матеріал на необхідному рівні, не володіє базовими знаннями з менеджменту та підприємництва, необхідними для навчання в аспірантурі, має істотні прогалини в розумінні основних управлінських концепцій та методів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ ВСТУПНИКА

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
180-200	A	Відмінно
164-179	B	Добре
150-163	C	
128-149	D	Задовільно
120-127	E	
0-119	FX	незадовільно з неможливістю повторного складання